

**MAKTAB YOSHIDAGI BOLALARGA INGLIZ TILINI O'QITISH
METODIKASI**

Zamira Asomiddinova

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti Boshlang'ich ta'lim
yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim jarayonida ingliz tili fanini takomillashtirish va o'qitish, maktablarda, bog'chalarda, ingliz tili fanini o'qitish va uni takomillashtirish istiqbollari, ingliz tili o'qitishda texnik vosita va ko'rgazmali qurollardan foydalanish malakalarini shakllantirish, ingliz tili o'qitishning umumta'limiy maqsadi o'z oldiga quyidagi vazifalari, o'quvchilarda til o'rganish mohiyatini tafakkurni va madaniyatni rivojlantirish haqida batafsil bayon etilgan.

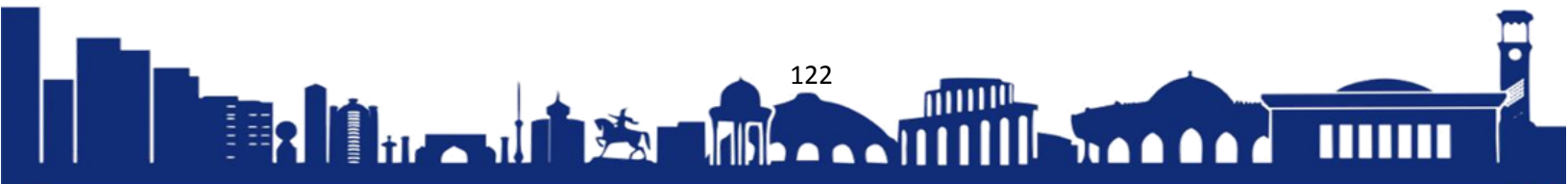
Kalit so'zlar: Til o'rganish jamiyatdagi, bag'oyat muhim sohalardan hisoblanadi, muloqot vositasi, tafakkur, o'qitish usullari.

KIRISH:

Ingliz tilini bog'cha, maktabning ilk davridan takomillashtirish zarur. Muloqot vositasi bo'lmish tilni tabiiy muhitda oilada jamoatchilik orasida yoki uyushgan holda darsda amaliy egallash mumkin. Til hodisalariga oid bilimlar esa nazariy jihatdan o'rganiladi. Har bir o'quvchi darsda faol va zavq bilan ishlashi, bilimga bo'lgan ishtiyoqning paydo bo'lishi va takomillashidan boshlang'ich nuqta sifatida foydalanishi, muhim e'tiborni o'rganishga qiziqishni chuqurlashtirishga qaratishi lozim.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Ma'lumki, chet tilni o'rgatish – o'rganish muayyan jihatlari bilan ona tili va ikkinchi tildan keskin farqlanadi. Bu esa o'z navbatida, tegishli chet tili o'qitish texnologiyasini qo'lashni taqozo etadi. Shu jumladan zamonaviy axborot texnologiyalari, kompyuterlashtirish va kompyuter tarmoqlari negizida ta'lim jarayonini axborot bilan ta'minlash shakllanib boradi. Natijada o'quv faoliyat jarayoni ham yangilikka muhtoj bo'lib qoladi. Bu holatdan chiqish uchun darslarni innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etish o'qituvchining bu – faoliyatini amalga oshirish uchun tayyorgarlik darajasi. Innovatsion muammolarni hal qilish muhim zamonaviy ilmiy fikrlash yo'nalishlariga qo'shish. Innovatsion jarayonlarni o'rganish va innovatsion pedagogik masalalarni yechish ta'lim sohasida innovatsion jarayonlarning borish xususiyatlarini o'rganishdan iborat.

Til tajribasi termini Yevropa tillarida chop etilgan metodik adabiyotlarda deyarli uchramaydi, chunki rus, ingliz, nemis, fransuz maktablarida yagona ona tili chet til o'rganishda hisobga olinadi. Tafakkurni shakillanishida alohida hizmat o'taydigan birinchi tildir.

O'quvchilarning psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda, bilimlar tizimini ma'lum bir usulda berishdan iborat. Ko'rinib turibdiki, yoshlarga tilni o'rgatish, yaxshi bilishni, o'qitish metodlaridan foydalana bilishni talab etadi. Shuningdek, u pedagogika, psixologiya va boshqa fanlarni chuqur bilishi zarur. Bu jarayonda o'qituvchi fidoyi kasb egasi sifatida o'quvchilarning dunyoqarashini boyitishi lozim. O'qituvchi kasb sifatida mantiq dahosi bo'lishi va shu mantiqni darsda qo'llay bilishi kerak.

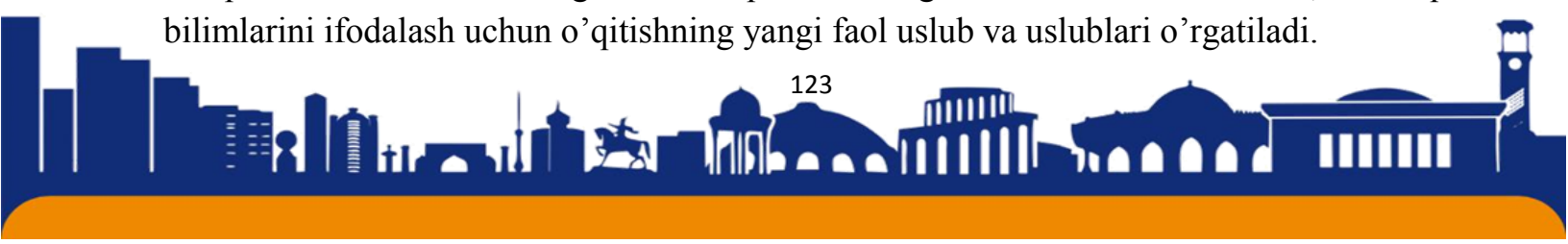
Natijalar:

Mashg'ulotning asosiy muhim maqsadi bolalarning intellektual qobiliyatlarini, mustaqil tanlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, shuningdek chet tillarini egallashga qiziqtirishdan iborat. Dars davomida bolaning faolligini va til o'rgnishga bo'lgan qiziqishini yanada oshadi. Binobarin, o'qituvchi o'quvchilar tafakkurini faollashtiradigan, mustaqil bilimlarini ifodalovchi yangi faol o'qitish metod va usullaridan foydalana bilishi joiz.

Ingliz tiliga qiziqish uyg'otish o'qitish uslubining yuqori saviyasi va o'quv ishining qanchalik mahorat bilan qurilganligiga bog'liq. Har bir o'quvchi darsda faol bo'lishi, zavq bilan ishlashi va bilimga bo'lgan ishtiyoqning paydo bo'lishi va rivojlanishidan boshlang'ich nuqta sifatida foydalanishi, asosiy e'tiborini bilimga bo'lgan qiziqishini chuqurlashtirishga qaratishi lozim.

Bu, ayniqsa, bolalarning u yoki bu fanga bo'lgan doimiy va qiziqishini aniqlashda, u qayta shakllanganda juda muhimdir. Ingliz tilini nafaqat bu tilni boshqa tillarni o'rganish o'sha davlatni madaniyatini urf odatlarini yaqindan bilishga yordam beradi. Maktablarda chet tili o'qitish metodikasi fani erishgan yutuqlarni egallash talabalar uchun quydagi imkoniytlar yaratadi. 1-kelajak kasbiy faoliyatlariga puxta nazariy zamin tayyorlaydi. 2-Ta'limning zamonaviy metodlari, tashkiliy formalari va vositalari bilan atroflicha tanishtiradi 3- talabaning olgan metodik bilimlarini amaliyotda samarali qo'llay olish uchun ko'nikma va malakani hosil qiladi. 4- barcha fanlardan o'zlashtirgan nazariy bilim va amaliy malakalarini maktab ta'lim-tarbiya ishida ijodiy tatbiq etishga ko'maklashadi.

O'rgatish uchun o'qituvchi fanlarni yaxshi bilishi, o'qitish usullaridan mohirona foydalana olishi zarur. Shu bilan birga pedagogika, psixologiya va boshqa fanlarni ham chuqur bilish zarur. Shuning uchun o'quvchilarning tafakkurini faollashtirish, mustaqil bilimlarini ifodalash uchun o'qitishning yangi faol uslub va uslublari o'rgatiladi.

Muhokama:

Tilni o'rganish bu ilmiy dunyoqarashni, o'sishiga yordam beruvchi asosiy yollardan biridir. Biroq birgina nazariy bilimlarning o'zi, yatarli bo'la olishiga ishonish qiyin, til o'rganishda, o'sha davlatda biroz vaqta yashash, va ko'proq muloqot uchun do'stlashish ham bir yo'lidir. O'qtuvchi tomonidan jon kuydirib o'tigan mavzu va metodlar ham yetarli natija ko'rsatmaganda bu yo'l natija berishi mumkin. O'qitishning ma'lum mohiyatini va o'qituvchilarning aqliy faoliyati saviyasi bilan ta'sirlanadigan eng oqilona usullarini tiklash va qo'llanishini bilish, darsga tayyorlanishda yoki darsning o'zida yuzaga keladigan aniq uslubiy vazifalarni hal qilishda kerakdir.

Bolalar ongini hisobga olgan, holda balki sifatini xarakterlaydigan quyidagilarni ham e'tiborga olish zarur. O'qitish metodlaridan, ta'limning yangi mazmuniga, yangi vazifalariga mos keladiganlariga ongli tanlab olish uchun oldin hamma o'qitish metodlarini tasniflashni o'rganib chiqish kerak.

O'quvchilarni til o'rganishga tayyorlashda ishni nimadan boshlash yangicha yechim topishni taqozo etadi. Tilni "jiddiy" o'rganish uchun o'quvchilarni partaga o'tqazishdan oldin, balki ular bilan turli o'yinlar o'tkazish lozimdir. Maktabga tayyorgarligida didaktik o'yinlardan foydalaniladi, biroq bu o'yinlar, birinchidan mantiqiy va til o'rganishga mazmun boyitilgan bo'lmog'i, ikkinchidan ular mashg'ulotning o'zida emas, balki undan oldin yoki keyin o'tkaziladi.

XULOSA:

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, hozirgi kun o'quvchisini bugungi zamonning talablari asosida o'qitish zarur. Darhaqiqat, yangi texnologiyalar zamonida dunyoga kelayotgan o'g'il-qizlar o'zining bir qator umumiy sifatleri bilan ajralib turadi. Turmush tarzimiz, qiziqish va xohish-istaklarimiz global makonda qariyb o'xshash tus olayotgan bir vaqtda kechagi o'qitish usullari bilan maqsadga erishib bo'lmaydi. Zamon bilan hamqadam takomillashib borgandagina yuqori intellektual avlodni tarbiyalash imkoniga ega bo'lamiz. O'quvchilarda tilni o'rgatish orqali tafakkurni va madaniyatni shakllantirishdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Jalolov Jamol. «Chet tili o'qitish metodikasi», T., «O'qituvchi», 2012. Foreign Language Teaching Methodology